

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 bová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-ső szám
I. EMELET
 bová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adtnak

Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek től

Kurzus előtt.

Pécs, 1895. szeptember 24.

(*) Közeledik az egyházipolitikai törvények életbeléptének ideje. Gyorsan, hogy úgy mondjuk, rohamosan követik egymást a kormányhatósági intézkedések az egész vonalon, lázas tevékenység uralkodik az új intézmény összes tényezői körében, hogy már a kezdet is készen találja e nagy mű teljes szervezetét.

A gyakorlati alkalmazás és a törvény szellemének megismertetése céljából rendelte el a belügyminiszter, hogy az anyakönyvi felügyelők az anyakönyvvezetőket még hivatalos működésük megkezdése előtt összehívják; miért is holnap, f. hó 25-én vármegyénk anyakönyvvezetői kara egybegyűl a vármegye nagy üléstermében, hogy a törvények fogantatásának egyöntetű értelmezésébe bevezetessenek.

Tagadhatatlan, hogy úgy a törvények, mint a vonatkozólag kiadott utasítások lehetőleg könnyen megérthető és világos intézkedéseket tartalmaznak, mégis nyilvánvaló, hogy a jognak ha nem is teljes ismeretét, de az iránta való érdeket okvetlenül feltételezik; következésképp ezeknek el-sajátítása és alkalmazása nagyban függ attól, hogy az arra hivatottak ambícióját felkeltse és velük azok tanulmányozását megkedveltesse.

Ennek egyik eszközeül a kurzus elrendelését részünkről is helyesnek ismerjük el, persze csak abban az esetben, ha ez a kurzus azoknak a „muszáj”-anyakönyvvezetőknél megterhelése nélkül vihető keresztül. Itt nálunk Baranyában, különös véletlen folytán, csak egy napot töltenek el a saját költségükön az új anyakönyvvezetők; de hát bizony tudunk vármegyéket, a hol 3—4 napig a központban tartogatják azokat a szegény embereket, a kiket a jó falusiak közé küldtek a liberális intézmények apostolaiul.

Ez ellen a tülön-tul való megterhelés ellen pedig a jövőre nézve sem látunk semmi garanciát, a miből az következik be, hogy az a 80—100 frttal javadalmazott anyakönyvvezető alaposan elveszti a kedvét, meg ha nem is veszi észre, hogy egyes kegyelt emberek, mint pl. vármegyénkben

is, 500 frttal javadalmaztatnak egy kis lelekszám-mal bíró kerületben, a mivel szemben sokkal nagyobb kerületekben még a bírságokra valót sem adják meg az anyakönyvvezetőnek. Ha nem férközt volna be ebbe az új rendszerbe is a protekció, a nepotizmus, talán kevesebb gáncsolni valót találnánk benne, de bizony így vége-hossza nem lesz a panaszoknak addig, míg ez a korrupciós kormány le nem tűnik a politikai látó határról.

Nagy, korszakalkotó alkotásokat csak arra hivatott államférfiakkal lehet megcsinálni, nem pedig olyanokkal, kik mindenhol csak azt nézik, mifele haszon kínálkozik a pártra, a klikkre nézve, ha ezt vagy ezt teszem, vagy nem teszem.

Nemcsak nálunk, de az egész országban az anyakönyvvezetők nagy részét községi jegyzőink teszik ki, csekély, úgy szólván alig szamba vehető díjazás mellett. Ezek majd tapasztalni fogják dacára népszerűségüknek és tekintélyüknek, hogy új hivatásuk a jelenlegi községi szervezet mellett még évek múltán is sok nehézséget fog számukra teremteni.

Hogy milyen a helyzetük jegyzőinknek oda kün a nép között, azt a zöld asztalok mellől bajosan lehet elképzelni. Hisz egyszerű falusi népünk még korántsem oly érett a polgári házasság felfogására, mint azt feltüntetni szeretnék; hanem a mint több helyütt éppen a legutóbbi napokban volt alkalmunk meggyőződni, bizalmatlansággal, gyűlölettel hallják az életbeléptetési intézkedéseket; a min mi legkevesebbet se csudálkozunk, hisz eddigelé csak a szószékről hallották hírét a polgári házasságnak, a hol ez kedvező színben bizony ritkábban volt feltüntetve, mint ellenkezőleg.

Csuda-e, ha ily körülmények közt nem jó szemmel nézik azt sem, a kit eszköznék látnak a dolog keresztülvitelében? Bizony, igen sok helyen állanak így a viszonyok. No de menjünk tovább.

Az új hivatalok dologi kiadásai községi terhet képeznek, melynek fedezéséről a községek képviselő-testületeik által intézkednek. Az a képviselő-testület, a mely a legtöbb helyen egyszerű földművesekből áll, kezzel-lábbal tiltakozik az újabb

teher ellen, a melyet Gyenes Klétusz főszámvevő kaballái után a nyakukba kerítettek. Igen jó ékes-szólással bírjon az az előadó jegyző, hogy kénytelen-kelletlen mégis keresztülvigye a kiadások elfogadását. De hogy ez a tortura ismét csak az ő hátrányára van községe előtt, azt bizonyítani is felesleges.

Itt van a kurzus-hallgatási kényszer. Jóllehet megyénkben csak egy napig tart; de hát éppen akkor, midőn a jegyzőnek az adóbehajtás körül minden napja le van foglalva; továbbá a költségvetési előirányzatok elkészítése, az uralgó járványos állati betegségek körüli teendők és végül ebben az időszakban felszaporodni szokott folyó ügyek alig engednek neki szabad időt. Aztán fuvar költségét, szálloda és ételmezei költségeit persze fizesse a sajátjából, mikor legtöbb dolgától elvonatva, ugyszólván beparancsoltatott Pécsre a vármegye tulsó széléről. Kérje persze ismét attól a szegény községtől. Biztosra vesszük, hogy szigorú alispáni „meghagyatik” nélkül nem kapja meg és ekkor is csak hónapok múlva, ha ugyan mint dologi kiadást egyáltalában megállapítják.

Persze, sok olyasminnek az elhárításáról kellett volna gondoskodni, a mit mind meg lehetett volna tenni, ha nem Perczel-féle igazgatási zsenik intézkednek e nagyfontosságú reform életbeléptetése körül. Így aztán elvetették a surlódások magvait: a jegyző kedvetlenül végzi teendőit, a községek akadékoskodnak, a nép pedig zugolódik.

Nem hiszünk, hogy észrevételeink oda fön figyelemre találnának, ott majd csak akkor tesznek ez irányban valamit, ha még több bajjal állanak szemközt. Pedig hát mi azt szeretnők, ha jegyzőinkre nézve nem szomorú kötelesség, de hivatás volna az anyakönyvvezetői állás, ha ezt ők maguk is annak tartanák; mert csak így volna reá remény, hogy ez a mélyreható reform a nép véérébe a rázkódtatások nélkül átmenjen és az intézménynek tiszteletet, önmaguknak pedig becsületet szerezzen.

Videki hátralékosainkat tisztelettel kerjük szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Pakfon-figurák.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Kivül fényesek, belül üresek! . . . Minden kasztban, a társas élet minden rétegében előfordulnak. Ügyes szemfényvesztés a lételők, hamis imitáció a mezők. Csak egy koppantás ragyogó pakfon takarójukra s egy pillanat alatt behorpad a hányaveti figura . . .

Egyik a mágnást, másik a dzsentrit, harmadik a tudós lateinert, negyedik a pénzarisztokratát, ötödik az irodalmi babérleveleken virasztó homo litteratust, a hatodik a jukker asszonyt, hetedik a társadalmi érintkezés buta sablonjai alul magát emancipált, felvilágosodott leányt maszkirozza.

Ők képezik a tengődiek természetrajzát, melynek egyik speciese

A pakfon-mágnás.

Rendesen a ruha és tolakodó arrogancia a kvalifikációjuk s ennek alapján formálnak jogot, hogy besvindlízzék magukat olyan helyekre is, melynek tisztogató cselédje műveltségénél is alacsonyabb színvonalú állanak. Erősebben látó szem azonnal megismeri bennök a máról holnapra élő tengődít s egy fitymáló tekintettel adja tudtára a kapaszkodó individuumnak a diagnózist. Ez legtöbb esetben visszahzza tapogató csápjait s megy odébb, míg újra megakad valahol. Ha megszagolta, hogy föliamerték, ott tartózkodó s adja a sokat sejtető szerényet.

De ahol sikerült port hanteni a szemek közé, ott arcátlan hazugságokkal iparkodik ostoba feje köré nimbuszt festeni. Belekótytan minden témába. A sportról épp oly fölüenyos szakértelemmel szól, mint például a tudományos dolgokról, melyekről hallott valahol valamit harangozni. Pedig alapjában véve, mint szokás mondani: ha t ő k ő r m i n d e n b e n. Iskolába alig járt: legtöbb esetben félben maradt gymnázista, realista, vagy efféle valami s praktikus ember létére ennek a révén bekönyörgi magát holmi kis hivataloskába. Akár csak a levegőben uszkáló penészgombák, melyek alkalmas médiumra leíve, tovább folytatják a csendes vegetációt.

Előkelő rokonokkal, grófi összeköttetésekkel dicsekszik; rokonságát sokszor az angol királyi házig is fölviszi.

Multjáról hallgat, vagy pedig, ha a türelmes kompániában balekokat csipett: jó Hári János vitézt is lefözi nagyotmondással. Rendesen szerelmi s egyéb kalandjaival hozakodik elő s ezekkel meríti ki legmélyebben hazugságainak gazdag tárházat, mivel annyira megmaltretirozza hallgatóit, hogy ezek legyeket fogdosnak kinjukban.

Existenciája a váltónyargalás. Impertinens tolakodással, zsebmetszőhöz illő raffineriával csap le áldozataira, kiket röpké ismeretség révén vagy megpumpol, vagy váltólapot tesz elibök. Sok esetben sikerül is az érvágás és így a pakfon-mágnás napról napra konvertál. Új adósságokkal tömködi a régi lyukakat.

Ha kis beamterocska, a vele egy állásban silylődöket a nyilvánosság előtt kerüli, nehogy a laikus társaság előtt kitűnjék az ő parányisága is. Korábbi

életét és viszonyait közelebbről ismerő egyéneket ott, ahol ő gyökeret vert, igyekszik befektetni, nehogy ezek is odakerülve, a pakfon-mágnást feszélyezzék hazugságaiban.

Általában véve rossz lelkű, gonosz életű pária, ki előtt semmi sem szent, semmi sem tisztességes, ami önző céljainak elérésében gátolja. Önmagát is oly kevésre becsüli, hogy hitvány gyávaaságát még akkor se veti le, ha a legvastagabb sértéseket dobálják is a sok potyativornyában félig megvakult szemek közé.

Ha aztán végre, — aminek előbb-utóbb okvetlen be kell következni — a felbök felé meredő orrmányára ráút a nyilvánosság keze: összezsugorodik mint fakéregben rágódó kukac, melynek a fejére léptek és szimuláija a hálátlan társadalom meg nem értett martirját . . .

Egyik, bár mindennapi, de mégis főfaja az eleven pakfon-generációnak

A pakfon tudós.

Alapjában véve jóformán analfabéta. Az utcán lehorgasztott fejjel, komoly lépésekkel jelenik meg. Adja a nagy eszméssel küzdő szellemi titánt, kit az efemer élet apró-cseprő eseményei nem érintenek, nem érdekelnek. Ha ismerősökkel találkozik, szimulálja a szórakozott tudóst, ki kopott kabátja helyett önmagát akarja a fogásra akasztani.

Othon egészen a pipáé meg az autodidakziásé, de mert nincs fundamentum a kapitulumában: nem is tud építeni.

Összevissza olvas tücsköt-bogarat. Klasszikus és modern, egyházi és atheista írókat nyaggat. Összeszegyálja a ködös idealizmust a vastag anyagi-

* **A képviselőház** csütörtökön d. e. 11 óra kor tartja első ülését, mely alig egy óráig fog tartani; az idő legnagyobb részét az elnöki bejelentések fogják igénybe venni; mikor Szilágyi Dezső befejezte hivatalos jelentését, akkor Bánffy Dezső báró fogja a Ház jövő munkarendjére vonatkozó előterjesztését megtenni.

Hírek.

Pécs, 1895. szeptember hó 24.

— **(Miniszterek a pécsi színház megnyitására.)** Az a küldöttség, melynek feladata a kormány tagjait meghívni az október 5-iki ünnepségre, f. hó 26-án fog eljárni a megbízatásában, a mennyiben az ugyanekkor tartandó képviselőházi ülés alatt fogják fogadni képviselőház miniszteri szobájában a pécsi küldöttséget, melynek Károly Kálmán főispán vezetése alatt Aidinger János, Krasznay Mihály, Littke József, Kindl József a tagjai.

— **(Kinevezés.)** A pénzügyminiszter Schwarz Adolf pécsi kir. adóhivatali gyakornokot a mezőkövesdi adóhivatalhoz adótisztte nevezte ki.

— **(Áthelyezések.)** A kir. pénzügyminiszter Gyuris Dénes mohácsi adóhivatali ellenőrt a fehértemplomi adóhivatalhoz; Feiszter János szolnoki adóhivatali ellenőrt pedig a mohácsi kir. adóhivatalhoz helyezte át hasonló minőségben.

— **(Anyakönyvvezetők tanfolyama.)** Holnap reggel pontban 9 órakor veszi kezdetét Baranyamegye 104 anyakönyvvezetőjének kioktatása az új törvény szellemében. Kardos Kálmán főispán be fogja mutatni az egybegyűlt anyakönyvvezetőknek Bolgár Kálmán felügyelőt, a mit nyomban a nem jegyzői állásban levő anyakönyvvezetők eskütelétele követ. Ezután veszi kezdetét a szakelőadás, mely délelőtt és délután is fog tartani.

— **(Megkardlaposított kőműves legény.)** Csinos kis harcnak volt színhelye tegnap éjjel a plebánia-utca. Valami 5—6 kőműves legény, köztük Lesnyik Károly és Ridl József az említett éjjel fél 12 óra tájban a plebánia-utcában levő Koronay-féle ház ablakai alatt összevesztett. Éktelen ordításaikkal siketítő lármát csaptak, úgy hogy a földszinti, valamint az emeleti lakásban nyugvókat teljesen felverték álmukból. Az emeleti ablakból többször figyelmeztette őket egy ott lakó katonatiszt, tennék át perlekedéseiket máshová, de nem használt, végre kénytelen volt az illető őket egy edény vízzel magukhoz téríteni. E cselekedet olaj volt a tüzre. E váratlan tüss annyira feldühítette a harcias természetű kőműveseket, hogy azok a szomszéd építkezésnél felhalmozott kődarabokkal valóságos ostromot intéztek ama emeleti lakás ablakaira. Valami 15—20 ablaklók repült be hatalmas csörrenéssel, mikor a kérdéses ház kapuja szép csendes kinyitott s onnan két nyalka bajszú főhadnagy ugrott elő kifent karddal. Lesnyik és társai megkapták részöket, hetekig is meglátászik rajtuk a kard helye. Ép mikor a tiszt kardjukat a kőműveseken élesítették, jött arra Koncsicska J. és Katics Dezső munkás legény, kik látva a fura harcot, a két főhadnagyot kövei dobálni kezdték, de azok, úgy látszik, megelégedve a dolgot a kapu mögé vonultak, jól bezárva azt maguk

sággal és készít olyan pilulákat, a melyektől legelőbb is önmaga bolondul meg.

Citál a régi kutyabőrkötéses, dohos szagu auktorokból, kivonatolja a divatos idegen írók munkáit s megazúli azokat a hőbortos problémákat, melyek kétségbe ejtik a legvadabb zseniket is.

Egyébként tűrhető, komikus alak, ki az ő ihletett arcával nagyon is beillik a nagy majomszínházba.

Ha valódi-ak közé sodorja szerencséje: soh sem állit, csak tagad és kétségbevon. Annál jobban kiabál aztán, ha a tudás miszteriumaiba be nem avatott, közönséges emberek közé ereszkedett le levegőbe épített piedesztáljáról és jaj annak, ki a tudományos férfunak ellent mond.

Az asszonyok közt érzi magát legjobban. Hizik bele, mikor a divat kacagó rabnői bámulattal adóznak az ő Diogenes-szerű külsejének.

Általánosságban nem veszedelmes, csak egy kissé kellemetlen. Aki pedig nem felületesen nézi: az előtt neveltséges a pakfontudós, kinek erőlködésén még mulatni is lehet.

A tengődiek csoportjának egyik leggyakrabban előforduló speciese

A pakfon-dáma.

Fiatl menyecske, legtöbb esetben azonban paritira leső „leányka”.

Ha otthon titokban burgonyával vagy két napos hideg főzelékkel eleget tett gasztronómiai kíváncsainak: magára veszi a legujabb fazon szerint készült, hitelbe kipumpolt divatos kolméből szabott toalettjét s elmegy a korzóra „feltünni.” Ez az

után. Ez nem volt elég. Jól lehet némelyikök több sebből vérzett, még sem tudtak nyugodtan maradni; a bezárt kaput féltéglákkal kezdték ostromolni. folyton azt kiabálva: „Most megöljük azt a kutyát!” Néhány perc múlva az ostrom után végre megjelent a rendőrség Kovács vezetésével, ki valahogyan lecsillapítva a felizzagott kedélyeket.

— **(Verseny kirándulás.)** A pécsi kerék-pár egyesülettől a következő jelentést vettük: A „Pécsi kerékpár egyesület” és a „Szegzárdi kerékpár egyesület” 1895. évi szeptember hó 29-én Pécsről Szegzárdra verseny kirándulást rendez, melyre t. sporttársainkat azon reményben hívjuk meg, hogy minél számosabb megjelenés által ezen kirándulás sikere biztosítva legyen. Miután fogadás és elszállásról gondoskodva van, kérjük a kiránduláson résztvenni szándékozókat, miszerint erről ifj. Bedő Imre urat, a „P. K. E.” titkárát f. hó 28-án déli 12 óráig értesíteni sziveskedjenek. „Minden jót!” kerékpáros üdvözléssel: „Szegzárdi Kerékpár-Egyület.” „Pécsi Kerékpár Egyesület.” Sorrend: Reggel fél 6 órakor indulás a Bedő-kávéháztól a budai várhoz. Indítás: Szept. 29-én reggel 6 órakor Pécsről a budai vámtól. Érkezés Szegzárdon. Cél a szegzárdi kaszinó-épület bejárata. (Kék-sarga zászló jelzi a célt.) Távolság: 62 klm. Utirány: Pécs, Hird, Pécsvárad, Nádasd, Hidasd, Bonyhád, Szerdahely, Kakasd, Szegzárd Nevezési díj és tét nincs. A verseny-kiránduláson csakis a „P. K. E.” és a „Sz. K. E.” tagjai vehetnek részt. Díjak: Elsőnek ezüst érem, s továbbá mindazoknak, kik 4 óra 30 percen belül érkeznek, idő érem. A versenykiránduláson csakis sportöltözetben lehet részt venni. Díjra csak azok számíthatnak, kik reggel 6 órakor indulnak. Szegzárdon déli 1 órakor bankett. Délután a város megtekintése. Este 8 órakor indulás kerékpáron Hőgyészre. onnan vonaton vissza Pécsre. (Holdtölte.) A verseny rossz idő esetén egy héttel később tartatik meg. A verseny-bizottság tagjai: A „Szegzárdi Kerékpár-Egyület” választmány. Indító Pécsről: Krausz Ede. A kirándulás vezetője vissza Pécsre: Kiss Ernő e. l. kapitány. Fel Szegzárdra!

— **(Vásári tolvajok)** Eddig ismeretlen existenciák örökös félelem közt tartják a hetivásár alkalmával az egyes szállókba elhelyezkedő falusi népeket. A nyitott szin, hol a kocsi állanak, eléggé szabad területnek s működésükre. Különös előszeretettel viselkednek Dollinger „Hétfejedelm”-hez címzett szállodája iránt, honnan már több esetben nagy mennyiségű ruhaneműt s más apró-cseprő dolgot elloptak. A rendőrség kifeszítette hálóját s remélhető, hogy csekély utanjárással nyakon csipi a vásári tolvajokat.

— **(Összeesett az utcán.)** Nagy népcső dületet okozott ma délelőtt egy szegény katonának az esete, a ki a „Bárány” korcsma előtt összeesett. Jó sok idő telt bele, míg az eszméletlen katonát elszállították, a ki, mint halljuk, már gyermek kora óta nehéz-körben szenved.

— **(Színházi jelentés.)** Somogyi Karoly szinigazgató, tekintettel a több oldalról jött felszólításra, 25 előadásos bérletet is nyit a következő árakkal: Páholy (25 bérletes előadásra) 100 frt, erkély és zsölle 25 frt, támlaszék 20 frt, emeleti zárt-szék első sor 15 frt. A bérlet október 8-án veszi kezdetét. Rendes napi árak a következők: Földszinti és első emeleti páholy 5 frt, másodemeleti páholy

egyedüli vágya, hogy lássák, hogy nézzék hogy suttogjanak róla!

Férfiakkal való társalgásában szereti az emancipált amerikai misszeket utánózni s gyakran megesis vele, hogy önkénytelenül, vagy tudatlanságból a frivolságig megy a pajtáskodásban.

Szive, lelke üres; vagy legfőlegb a közönséges mindennapiság iszapjával van megtelve.

Modorában van bizonyos szkepticizmus, csak hogy ezt is a léhaságig forszirozza.

Beszédjébe szereti az idegen, franciás, vagy angolos szavakat belekeverni, csak hogy minél „műveltebbnek” látszassék.

Imádja a katonatisztet, megtüri a pakfon-mágnást, de négyzemközt a piros szegfűs diurnistát se veti meg.

Mindenféle nyilvános mulatságra elmegy, ahol bizonyos lehet felőle, hogy a publikum — elit.

Sokigényű, mint egy született princesznő; kol dus, mint a templom egere. Egyedüli hozománya a jó hírneve, melyet féltékenyebben őriz, mint Dárius kincsét a hétfejű sárkány.

A sok koplalástól sovány, elhalványult arcára szentimentális bágyadtságot erőltet, csak hogy minél érdekesebbnek tűnjék föl.

Ezt a speciast legtöbb esetben elkallódott dzsentri vagy hivatalnok családok szolgáltatják. De nem ritkák a kereskedő, vagy iparos osztályokban sem.

*

Legközelebb tollhegyre kapom a többit is.

Sz a t i r.

4 frt, zsölle és erkélyülés 1 frt 20 kr., támlásülés 1 frt, emeleti zárt-szék első sor 70 kr., második sor 60 kr., harmadik sor 50 kr., negyedik sor 40 kr., ötödik sor 30 kr., földszinti állóhely 50 kr., diák, gyermek- és katonajegy a földszintre 30 kr., karzati állóhely 20 kr. Egy szintlap ára a pénztárnál 10 kr. Az okt. 6-iki ünnepélyes megnyitó diszeloadásra valamint a 7-iki diszeloadásra jegyek előre válthatók f. hó 25-től a színházi pénztárnál. Földszinti és emeleti páholy 7 frt, második emeleti páholy 5 frt, erkély és zsölle 1 frt 50 kr., Támlásülés 1 frt 20 kr., másodemeleti zárt-szék első sor 90 kr., második sor 80 kr., harmadik sor 70 kr., negyedik sor 60 kr., ötödik sor 50 kr., földszinti állóhely 60 kr., karzati állóhely 30 kr.

— **(Nyomozások.)** Csalás büntetével vádolt Kulcsár Aladár körjegyzői gyakornok, középnyag-ságu, erős termetű, arca gömbölyű, barna, haja fekete, szemei, szemöldökei, bajusza és pofaszakála fekete, beszél francia, magyar, német és szlávnyelven, 22—24 éves, különös ismertető jele: mellén egy kardvágásból eredő forradás, menés közben felső testével jobbra, balra hajlong, menése és beszédmodja gyors. tartózkodási helyéről elköltözvén, országos köröztetésre elrendeltetik és feltalálása esetén alóírt bírósághoz leendő kísértetése kértetik 2282/95. Csurgó, 95. aug. 17. Kir. járásbíró. Hamis vád büntetével vádolt Pandur (Szczaricza) József 71 éves, róm. kath. özvegy, cseléd. nagysága 169 cm., testalkata közép, arca hosszús, arcszíne, haja, szőke, homloka magas, szemei kékek, szemöldöke szőke, fogai hiányosak, bajusza öszes, szakála borotvált, nyelvismerete magyar, előbbi tartózkodási helyéről ismeretlen helyre költözöködén, körözendő 2440/95. Csurgó, 95. aug. 30. Kir. bíróság.

— **(A hivatalos ősz.)** Nem mondhatjuk el ugyan a nótával, hogy: „Fütyül a szél, az idő már őszre jár...”, mert igen szép verőfényes napok járnak, de a csillagászok, a kik nem sokat törődnek a népdalok bölcseségeivel, mégis azt mondják, hogy e hónap 23-dikán, reggel 8 óra 25 perccor állított be az ősz, akkor lévén az ősz aequinoctium, az egyenlő nappal és éjszaka. A nap mostantól fogva 5 óra 48 perccor kel, 5 óra 56 perccor nyugszik. Az idő a vén asszonyok nyara felé hajlik s a meteorológusok azt mondják, hogy az ősz első fele ilyen is marad. Csak éppen a legközelebbi napokra jöhetnek rossz időt, mert a levegőnyomás állása megváltozik az európai kontinens fölött, a hónap végére és október elejére azonban ismét tartós, napfényes időt várnak, olyant, mint a mostani: enyhe nappal és hűvös éjszakákat.

— **(Vád alá helyezett építő mester.)** A Batthyáni-utcai laktanya építésénél ez év március hó 22-én lezuhant s ennek folytán halált szenvedett néhai Jakobovits Ferenc napszámos ügyében napokban határozott a pécsi kir. ítélőtábla és az építést vezető mestert, Köröscsütő Józsefet gondatlanság által okozott ember ölés vétsége miatt vád alá helyezte.

— **(A pécsi iparosiskolák)** múlt évi mozzanatait feltüntető jelentését vettük az ipar és kereskedő tanonc iskolai bizottság elnökétől. Ebből megtudtuk, hogy az iparostanoncok száma az elmúlt évben 820, az év végén 787 volt; a kereskedő tanoncok száma 91, az év végén 73 volt. Az iparos tanonc iskolában az idei tanév alatt a tanulók száma ismét megszorodott, dacára annak, hogy még mindig vannak oly iparos gazdák, kik tanoncaikat a „próbaidő” címén egy évig is visszatartják az iskolától, s mivel rendes összeírás és nyilvántartás nincsen, illetve ilyen összeírás az iparostületnek rendelkezésére nem áll, tehát az ilyen tanulók létezéséről tudomással se bír, az iparos gazdák egyszerűen a még hátralevő időre kötik meg a szerződést, sőt számos esetben egyáltalában be sem íratják őket s innen van, hogy míg az egyik 4 évig is látogatja az iskolát, addig a másik alig 1—2 évig jár fel. Ilyen visszaélések különben a felszabadításkor is fordulnak elő a nélkül, hogy az iparostület valamit tenne ellené; míg az egyik egy évvel is előbb szabadítja fel, mint a hogy tanoncszerződési ideje le telt volna, addig a másik 2—3 évig is eldolgogtat munkakönyv nélkül, míg valahára eszébe jut felszabadulni. De számos esetben felszabadulás nélkül is vidékre távoznak és mégis kapnak munkakönyvet a nélkül, hogy az iskola-látogatás igazolását tőlük megkövetelnék. Mindenesetre megszívlelendő panasz és a pécsi iparostületen a sor, tenni is valamit a visszaállapotok ellen. Azonban örövendetett is tudat a jeleltetés és ez az a körülmény, hogy a kimutatott tanuló közül 314 baranyamegyei illetőségű ugyan, de egy árva szót sem tudtak magyarul, mikor Pécsre kerültek és az itteni viszonyok közt teljesen elsajátították a magyar nyelvet. A jelentés végül a hitoktatásról is megemlékezik, mely a kultuszminiszterrendelete szerint, mint kötelező-tantárgy minden osztályban hetenkint egy órában lett volna tanítandó. Persze, nem volt keresztülvihető, hanem a régi gyakorlat tartatott fen, mely szerint csak minden második héten kaptak az iparos tanulók vallási oktatást. A hitoktatókat eddig

a város fizette, de a f. évtől kezdve megtagadta tovább fizetést és most az újabb miniszteri döntést várja az iskolai bizottság. Megjegyzik különben a jelentés, hogy a hitoktatók még a múlt évre járó díjakat sem kapták meg.

— **(A volt bányagazgató Amerikában.)** Maas Bernat, ki városunkban hosszú időn át volt a gőzhajótársulat bányagazgatója, most Amerikában utazik s ottani időzéséről egy sanfranciscói újságban a következőket olvassuk:

Maas Bernat ur és unokaöccse Wagner János dr. tegnap Bécsből ide érkeztek és a „California“ szállodába szálltak. Maas ur egy kékutazáson van a világ körül. Már eddig meglátogatta a Délnek minden a megtekintésre méltó városát és a jövő hónapot California csodáinak óhajtja szentelni. Maas ur igazgatója az Első Dunagőzhajózási társaságnak és a Magyar Kőszénbányának Pécsen. „A mi különösen feltűnt nekem“ — mondá — „az, hogy mily rossz karban van a kövezet az utcákon. Valóban sajnálatra méltó, hogy egy annyira előrehaladott ország, mint az Egyesült Államok, e tekintetben így hátra maradtak. Az összes keleti városokban ugyanazon állapotot találtam. San Francisco sem kivétel. Városuk az első tekintetre általában igen kedvező benyomást tesz. az egyedüli hátránya a rossz kövezet. Az üzlet élénknél latszik és a nép erélyes. Tényleg minden dicsegetre méltó, kivéve az utcákat. Bécsben, Párisban és más európai „leading“ városokban igen nagy gondot fordítanak a nyilvános utakra, minek oka, hogy nagy száma az európai népek fogatokat használ. míg itt a street-cars (utcai kocsi) a közönséges szállítási mód. Visszautazásomkor keletre meg fogom a pennsylvanai szénbányákat tekinteni. Megvallom, hogy a bányák villamos világítása valami remek. Ha bányáinknak alkalmasnak találom, otthon is alkalmazni fogom. A mi a villamosságot és a vasutakat illeti, az Egyesült Államok 100 évvel az ó világot túlhaladták.“ Maas ur itt 10 napig szándékozik időzni, azután a Yosemiteba utazik.

Napsugár.

Az örök fényű, éltető meleget árasztó napsugár — ezredéből elszállt egy pajkos napsugár; — utjában megaranyozott fényével mindent; csapongó jó kedvvel, édes örömmel pajzánkodva itt, — majd amott, hogy ragyogó mivoltjának, szépségének tudatában, szebbet keressen mint ő . . .

* * *

Gazdagon butorozott szobában, a nyitott ablak mellett egy ritka szépségű nő ül. Arany szőke haj, kék szemek, s halvány arcán az a finom rózsapír . . . Az ajkak mosolyra nyíltak, a szemek céltalanul tekintenek a messzeségbe, a hófehér kezek az előtte levő nyitott zongora billentyűin nyugosznak s az elhangzott akkord utolsó hanghulláma még hallszik, a mint a zongorahurok között halkán enyészik el.

Az asszony ábrándokba van elmerülve. Ki tudja, mit gondol. Ki tudja, hol járnak gondolatai? a pajkos napsugár ott settenkedik kívül az ablakon s úgy félszemmel be bepislant a szobába.

Az asszony fiatal, szép. Ábrándozik, a múltira gondolt s talán egy szebb jövőre, — a melyet már elveszetteknek hisz. S most gondoljunk oda mindehhez egy vén, mogorva férjet s akkor azokból a szép kék szemekből könnyen kiolvashatjuk ezt az annyiszor hangoztatott rövidke két szót: „érdek házasság“ . . .

Ugy is van. Érdek házasság, amely kérielhetetlenül rombolja szét a szív érzelmét s nem tekint semmire, csak arra az egyetlen célra, ami utóvégre is nem egyéb, mint a mulandó földi javak után való kapkodás. — Sívár próza, a melybe nem vegyül a költészet aransugáraiból semmi sem . . .

Borus, felleges ég.

Engedj egy pillanatot el örökös komorságból, küldj egy napsugárt, a mely felvillanyoz, működésbe hozza a szívet, — s ragyogóvá teszi ezt a sívár mindennapi életet.

Imádkozzatok! a sors nem oly kegyetlen, mint minőnek hiszitek. A szívből jött fohász meghallgatásra talál.

* * *

Az ajtó megnyílik s nesztelenül ismét becsukódik. A napvilág bevilágít a szobába. Egy szép, igazán férfias alak lép be; a férfi szépségnek mondhatni eszményképe. — Amint belép, egy pillanatra megáll, egész valóját felvilágosítja az az ábrándokba elmerült asszony. Pár lépést előre tesz, a léptek hangját felfogja a puha szőnyeg s mégis ez a csekélyke nosz elég arra, hogy az ábrándozót magához térítse, ki megrezzen, de az a futó mosoly az ajkán elárulja, hogy álmából a boldog valóra ébredett.

Azok a bűvös hatású szemek felragyognak, — de mégis . . . egy pillanatra végig sújtja tekintetével azt, kiről az imént álmodozott s ki most mintegy szellemi lény, előtte megjelen.

— Hogyan kerül ide?

— Tudtam, hogy egyedül van. Hát parancsolhatok-e ennek a nyomorult szívnak, amit úgy szeretnék innen kitépni . . . de nem, még sem, — mi hozna engem akkor ide, hogy önt lássam, önt, akit nem tudok feledni soha s ha a végzet nem akarta is úgy, amint mi terveztük, de megvan bennem a hit, a remény, hogy egykor . . .

— Hagyja! minek felszaggatni a már hegedő sebet, mi egymástól el vagyunk szakítva örökre . . .

Oh csak ezt ne, ezt a szót ne halljam: örökre . . . gondolja? . . . hiszen még lenni kell, igen még van remény . . .

E szavakkal megragadta azokat a hófehér kezeket és elárasztotta a csókok özönével.

Elég neki ennyi is abból a képselt boldogságból, mely szerinte a mennynek minden üdvével felér.

— Az Istenért távozzék! a férjem . . .

— Ó jó helyen van. A kaszinó kártyaasztalánál, nem gondol ő most egyéb, nincs a világon előtte most semmi más, mint a pagát, meg a skiz! . . . Mennyivel magasztosabb a mi boldogságunk annál . . .

S ezzel egy csók nyomult arra a márvány homlokra . . .

Az asszony halkán felsikoltott, de nem ellenkezett tovább, nem „tudott“ ellenkezni.

. . . Ernő!

. . . Adél!

— Ne nevezzen Adélnak . . .

S miért?

Férjem van! Ezzel tartozom neki!

. . . A férje . . .

A férfi felegyenesedett. Szemei tűzben égnek, szinte hallani lehet szíve dobogását, a mint majd szétüti a mellét . . . s az az asszony önkénytelenül is — hozzá simul. Hozzá, mint erős, hatalmas tölgyhöz a gyenge folyondár. Az meg átfogja szelíden azokkal az izmos karokkal, a melyekkel az utjokban állót úgy szeretné egy csapással elnémitani.

Szemeik sugara találkozik . . . A néma csendet egy remegő hang töri meg:

. . . Adél! egy csókot!

Az asszony összerenzen, de jobban oda simul ahhoz a másikhoz . . .

. . . Legyen!

A két ajk egy hosszú forró csókban összeforr. Ki van abban fejezve a két szívnek minden érzése . . .

S a pajkos napsugár glóriát von a kép fölé . . .

Ám a nap bucsuzni készül a látóhatáron. A napsugárnak — habár fájó szívvel is — de menni kell.

De még egyszer visszanez, fényével beragyogja a két alakot . . . aztán eltűnik a következő pillanatban s a szoba homályba borul . . .

Előfizetésre való felhívás

„PÉCSI FIGYELŐ“

XXIII. évfolyamának októb.—decz. negyedére.

Ide s tova egy éve lesz, hogy lapunk mint napilap futja pályafutását és annyit már most konstatalhatunk, hogy kiadónk áldozatkészsége, a szerkesztőség hazafias buzgalma nem esett hiába: mert a „Pécsi Figyelő“ napról napra nagyobb tért hódít, a mit köszönhet csupán annak, hogy mindenkor lepezetlenül megmondta az igazat. Dicsért, méltatott, ha az érdem elismerést követelt; de kérielhetetlenül ostorozta a bűnt, a visszaéléseket és a korrupciót.

Mint pártlap, a „Pécsi Figyelő“ egyetlen az egész Dunántul, mely naponként megjelenve szilárdan és lankadatlanul kitart a függetlenségi elvek mellett. Célunkat, mely a független Magyarország teljes kiépítését célozza, sohasem fogjuk szem elől tévesztetni.

Hirrovatunk tekintetében vehették észre olvasóink, hogy az egyre változatosabb és tartalmasabb volt. Jövőre is gondunk lesz erre, mert alig van a vármegyének számot tevő helysége, a hol tudósítónk ne volna. Így aztán gyorsan értesülve a vidék eseményeiről, belső munkatársaink által pedig a helyi dolgokról, a „Pécsi Figyelő“ ma már azzá lett, a mivé minden jól szerkesztett vidéki lapnak lennie kell: hírforrása a fővárosi sajtónak.

A fővárosban állandó tudósítónk van, a ki az országgyűlésről, fontosabb politikai hírekről, szenzációsabb eseményekről táviratilag értesít, úgy hogy e tekintetben igen sokszor 24 órával megelőzzük a fővárosi lapokat. Tudvalevőleg lapunk naponként esti 6 órakor jelenvén meg, ugyanazok a dolgok csak a másnap Pécsre érkező fővárosi lapokban olvashatók.

A „Pécsi Figyelő“, mint az igazi közvélemény hű kifejezője tehát nem szorul hangzatos reklámokra. Ismeri közönségünk rég idő óta kedvenc

lapját. Eppen azért a közeledő évnegyed alkalmával csupán azzal a kéréssel fordulunk olvasóinkhoz, hogy az előfizetési díjat beküldeni szíveskedjenek.

A „Pécsi Figyelő“ megmarad a régi, ezzel a különbséggel, hogy ezentul fokozott igyekezettel azon leszünk, hogy még több olvasót és barátot csoportosítsunk az alá a zárló alá, melyet a „Pécsi Figyelő“ lobogtat, melyre Magyarország függetlensége van felírva.

Bizva közönségünk hazafiságában, hisszük, hogy azokra ezentul is számíthatunk, a kik eddigelő is híveink voltak. A kiknek pedig anyagi körülményei nem engedik, hogy napilap pártolása által pártolják a függetlenséget: ott van **heti-kiadásunk**, melynek negyedévi előfizetési ára csak **75 kr.**

Tisztelettel kérjük tehát az előfizetési összegnek minél előbb való beküldését, nehogy a lap esztendőben fennakadás álljon be. A hátralevő negyedre lapunk előfizetési díja annyi, mint azelőtt volt, vagyis **2 frt 50 kr.**

Hazafias tisztelettel

„Pécsi Figyelő“

szerkesztősége és kiadóhivatala.

TÁVIRATOK.

— **Megyei tisztviselők kongresszusa.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A Szebenmegye által megindított mozgalom eredményeképp maült össze a fővárosban az értekezlet, melynek célja a megyei tisztviselők anyagi helyzetének javításáról tanácskozni. Az értekezleten 51 vármegye volt képviselve és számos helyről táviratilag hozzájárultak a hozandó határozatokhoz. Benicky pestmegyei alispán ajánlatára Baross Jusztin trencsénmegyei alispánt választották meg elnöknek. Ezután kifejtették, hogy a tisztviselők rangja, fizetése nincsen arányban a munkával, nyugdíj-igényük nincs rendezve, javadalmazásuk az állami alkalmazottakéval szemben hátrányban van. Az értekezlet tovább folyik.

— **Agg-honvédek gyűlése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az agg honvédek mai országos gyűlésén 60 honvéd-egylet volt képviselve. Péchy Tamás elnök megnyitó beszédében élesen kritizálta azok eljárását, kik a honvédeket jogos igényeiktől megfosztani akarják oly indoklással, hogy 1849-ben anti-monarchikus elvekről harcoltak. A honvédek 1849-ben nem politizáltak, hanem küzdöttek az alkotmányért, a szabadságért, melyet mi ma élvezünk. Ezután részvétellel emlékezik meg József főherceg gyászáról, majd a tisztikarral együtt lemondott állásáról, megjegyezvén, hogy maga gyöngékedése miatt nem vállalhatja el az elnökséget. A gyűlés azonban újból őt választotta meg egyhangulag. Több apróbb ügy, elintézése után kimondták, hogy Bánffy báróhoz jóakarataért egy köszönő küldöttséget vezessen Péchy.

— **A honvédelmi miniszter válpőre.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A fővárosi „Telefon Hirmondó“ a következő nagy feltűnést keltő hírrel lepte meg ma a közönséget: Feherváry miniszter és felesége közt a válást a primási szentszék véglegesen kimondta. A miniszter ugyanis a két alsó egyházi bíróság ítéletét kegyelmi kérvénnyel megfelelőbbre tette a primási szentszékhez megsemmisítés végett, mely a napokban helybenhagyta az eljárás alóbb fórumok ítéletét azzal az indoklással, hogy a miniszter, bár felesége teljesen ép elméjű, mégis bezáratta nejét Döblingben az elmeógyógyintézetben, a honét csak nagy nehezen szabadult ki. A miniszter válpőrének illetlen elintézése roppant port vert fel a fővárosban és a „Telefon Hirmondó“ közleményét minden lap átvette.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1895. évi szeptember 21. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermézseinként számítottak.

Buza 5.80—5.90; kétszeres 5.20—5.30; rozs 4.70—4.80; árpa 5.50—5.60; zab 5.40—5.50; búkköny—; —; kukoricza 3.70—3.80; széna 1.50—2.—; szalma 1.—.

Kínatát: közép, mintegy 30) gabona-kocsi volt a piaczon.

**A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos
árjegyzése.**

— Szeptember 24-én —

Buza készáru	6.90	Magy. nyeregménysoraj.	158.—
" tavaszra	7.08	Tiszaszabályozási köles.	146.25
" ősze	6.63	Oszt. papíráradék	100.50
Rozs	5.50	" arany	123.50
Árpa	6.20	" korona	101.—
Kukoricza	6.05	1864-iki sorsjegy	195.50
Zab	6.20	Magy. vörös ker. sorsj.	10.50
Kárpapce	8.25	Oszt. papír	18.20
Magy. aranyáradék	123.25	Olasz	12.50
" koronajáradék	99.50	Bazilika-sorsjegy	7.50
Regalé-kötvény	101.—	Jósziv-sorsjegy	9.20

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK.

Budapestről	1804. sz. szem. von. reggel	5 ó. 15 p.
B.-Bródból	1807. sz. szem. von. reggel	8 ó. 01 p.
Uj-Dombóváról	1842. sz. vegy. von. reggel	8 ó. 23 p.
Bécéből	6302. sz. szem. von. d. e.	9 ó. 39 p.
B.-Bródból	1805. sz. szem. von. d. e.	11 ó. 18 p.
Budapestről	1806. sz. szem. von. d. u.	4 ó. 08 p.
Vinkovcéről	6301. sz. szem. von. d. u.	5 ó. 50 p.
Budapestről	1802. sz. gyors. von. este	7 ó. 44 p.
Bécéből	6312. sz. vegy. von. este	8 ó. — p.
B.-Bródból	1803. sz. szem. von. éjjel	11 ó. 02 p.

PÉCSRŐL INDUL:

B.-Bród	felé	1804. sz. szem. von. reggel	5 óra 35 p.
Budapest	"	1801. sz. gyors. von. reggel	8 ó. a 24 p.
Bécs	"	6311. sz. vegy. von. reggel	8 óra 29 p.
Vinkovcze	"	6302. sz. szem. von. reggel	9 óra 49 p.
Budapest	"	1805. sz. szem. von. d. e.	11 óra 34 p.
Uj-Dombóvár	"	1853. sz. vegy. von. d. u.	2 óra 44 p.
B.-Bród	"	1806. sz. szem. von. d. u.	4 óra 20 p.
Bécs	"	6301. sz. szem. von. este	6 óra 32 p.
B.-Bród	"	1808. sz. szem. von. este	8 óra 18 p.
Budapest	"	1803. sz. szem. von. éjjel	11 óra 30 p.

F. évi május hó 1-től a B.-Bródból jövő 1807. számú és B.-Bródba menő 1808. számú személyvonatoknak Mohács felé csatlakozásuk van.

Laptulkiadó: SAUTTER GUSZTÁV

TAIZS JÓZSEF
kiadó

Felétlő szerkesztő: PLEININGER FERENC

Hirdetések:



**FÉRFIRUHÁK,
gyermeköltönyök**

ősz-i időnyre

FELÖLTŐK

elegáns divatos kivitelben

kitünő szabással

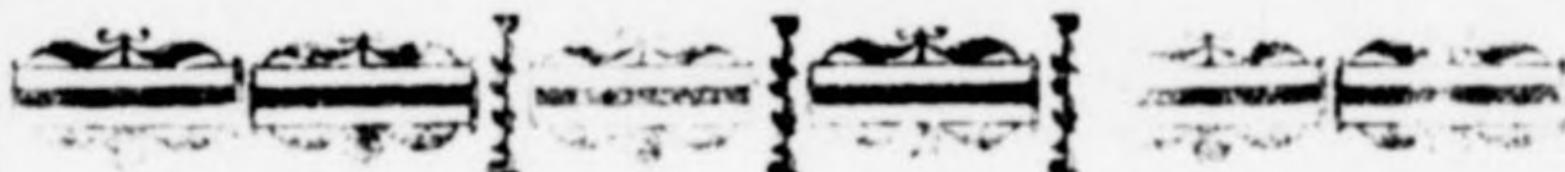
dus választékban olcsó áron

kaphatók

a ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari férfiruha raktárban

király-utca 1. a városháza átellenében.



Hazai Aszfaltipar

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Ezelőtt „Tatarosi.” TELEFON 442.

Bányái: TATAROSON (Biharm.), gyárai:

M.-Telegd, Budapest.

Központi iroda:

Budapest, Váci-körút 21. szám.

Készít mindennemű aszfaltburkolatot, u. m.: járdákat, kapubejáratokat stb. természetes aszfaltból: kocsí utakat, aszfalt-makadám 38151/93 szám a. szabadalmazott rendszere szerint.

Elvállal új építkezéseknél: alapfalak elszigetelését forró uton, szabadalmazott aszfalt elszigetelő anyagból, *tetőfedéseket szabadalmazott valódi aszfalt-fedélemekkel.*

Szállít: kitünő aszfaltanyagot: szab. elszigetelő anyagot, valódi aszfaltfedél és izoláló lemezeket stb.

Olajosztályba szállít: nyers-, gép-, kenő-, és hengerozókat, mindennemű kocsikenőcsöket.

Hirdetések jutányos áron vállaltatnak el.

Üzlethelyiség-változtatás.

Van szerencsém a n. t. közönségnek tudomására adni, hogy

**könyvnyomda, könyvkiadás, nyomtatvány-
raktár és papirkereskedésemmel**

Pécsett, Mária- és megye-utca sarkán

(a királyi-táblai épület átellenében) levő saját házamba költöztem át. Tisztelettel

TAIZS JÓZSEF.